

Kategorie: Úřední slídlil**Vítěz: Nejvyšší správní soud (9. senát) za připuštění finančních úřadu k datům ze silničních kamer**

Devátý senát Nejvyššího správního soudu se v červenci 2022 zabýval otázkou, jestli mají mít finanční úřady právo vyžadovat si data ze silničních kamer, která byla získána Policií ČR v rámci systému tzv. Automatické kontroly vozidel (AKV). Aniž by se jakkoli hlouběji zabýval legalitou provozu systému AKV, tak rozhodl, že data mají být poskytována i finančním úřadům. Příklad dobře ilustruje, že data, která jednou byt' velmi pochybným způsobem, státní správa získá, mohou být dále využity k zcela jiným než původním účelům. To vše s pozhárnáním soudní moci.

Police provozuje systém Automatické kontroly vozidel (AKV) více než dvacet let. V současné době probíhá postupná integrace jednotlivých dílčích systémů do systému nazvaného Centrální automatická kontrola vozidel (CAKV), který má ještě zefektivnit využití databáze.

Jde o stovky kamer, které automaticky fotí podél českých silnic řidiče, vozidla a jejich registrační značky. Obrázky se pak strojově zpracovávají podle SPZ a včetně fotky vozidla i řidiče se ukládají spolu s údaji o čase a místě pořízení. Fotografovány jsou veškerá projíždějící vozidla bez ohledu na to, jestli se řidič dopustil něčeho nezákonného. Fotografie a s nimi spojené automatizovaně vyhledatelné záznamy jsou pak přístupné policii pro další budoucí užití. Uschovací lhůta pro záznamy v CAKV je ve vztahu k fotografii silničního vozidla nastavena na šest měsíců a ve vztahu k dalším údajům zpracovávaným v informačním systému CAKV na jeden rok.

Systém, který byl oceněn již v roce 2015 cenou pro Dlouhodobého slídlila v rámci Cen Velkého bratra, měl primárně sloužit k pátrání po kradených autech, pro vyšetřování zločinů a přestupků a k potírání terorismu. Faktem nicméně je, že údaje získané policií k jednomu účelu, jsou využívány jinými státními orgány ke zcela odlišným účelům. Jako důkazní materiál při posuzování knih jízd si záznamy od Policie ČR vyžádal v konkrétním případě Finanční úřad pro Ústecký kraj. V rámci posouzení legálnosti takového postupu se věc dostala i na stůl Nejvyššího správního soudu, konkrétně jeho devátého senátu ve složení soudců JUDr. Malíka, JUDr. Pořízkové a JUDr. Molka, který v rozsudku sp. zn. 9 Afs 147/2020 – 34, označil fungování policejního systému za legální a připustil i předání takto shromážděných dat finančním úřadům.

Nejvyšší správní soud se ovšem nijak podrobně nevěnoval otázce legálnosti databáze automatické kontroly vozidel. Zde pouze konstatoval, že Policie ČR je oprávněna podle § 62 odst. 1 zákona o policii: „...je-li to nezbytné pro plnění jejich úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných“. Problém tohoto ustanovení tkví v nekritickém extenzivním výkladu, který zjevně přijal i Nejvyšší správní soud. Tento výklad Policii ČR v podstatě dává bílanku šek na využití jakýchkoli technologií při monitoringu veřejného prostoru, o nichž tvůrce zákona z roku 2008 neměl ani potuchy. Není tak náhodou, že o toto ustanovení dnes Policie ČR opírá třeba provoz kamerového systému s funkcí rozpoznávání tváří provozovaného na Letišti Václava Havla. Klidně by se pod toto ustanovení ale dalo schovat například masivní rozmístění prostorových mikrofonů v jakýchkoli veřejných prostorách nebo plošné využití biometrických kamer v českých městech.

Nejvyšší správní soud tak bohužel tímto rozhodnutím dále otevírá prostor pro další rozsáhlé zásahy do soukromí občanů ze strany bezpečnostních složek státu.

Zdroje:

- <https://www.penize.cz/dane/435847-velky-bratr-dohledne-i-na-knihu-jezd-policie-smi-davat-data>
- <https://vyhledavac.nssoud.cz/DokumentOriginal/Html/702268>
- <https://www.policie.cz/clanek/centralni-automaticka-kontrola-vozidel.aspx>